

LA SANG VESSAD

Avui els acúfens són més intensos i intento no pensar-hi i evitar el silenci. Envoltada de gent, tampoc la remor de les paraules calma ni cura, no hi ha consol que estovi els llavis durs i secs que no recorden com somriure. No sé quant de temps fa que no he menjat, poden ser deu hores o vint-i-quatre, l'estómac tampoc em demana, com si ja hagués après que les rutines són altres, ara.

Sona l'alarma. Corredisses, crits, posar-se a refugi, abaixar les escales. Booommm! el soroll és eixordador. Compto. Aquest cop dura uns dos minuts. La Lerochka plora i la Daryna l'abraça. Els nens més grans no, només miren al seu voltant amb els ulls ben oberts, potser per comprovar que no passa res greu.

Pugem a dalt enfilant les escales un altre cop. Tinc una mica de fred, jo no tinc cap manta, n'hi ha poques i són pels nens i la gent gran. Potser avui ens porten més. També portaran més menjar, no ha arribat per a tothom.

Fa cinc dies que estic amagada aquí i no sé ben bé com hi vaig arribar. Les bombes van caure al meu edifici i va quedar mig destrossat. Alguns van anar a casa de familiars, altres ja havien marxat feia dies, cadascú va buscar la manera de sobreviure, no importava on.

Trobo a faltar el Luka. Penso en totes les pel·lícules bèl·liques que he vist on els protagonistes tenen fotografies de les seves famílies i de les seves parelles. Els soldats les duen a les butxaques, i gairebé sempre acaben morint després de mirar-les. Treure les fotografies és un mal presagi. Potser és millor no tenir-ne. Si hagués agafat el mòbil, amb el carregador, és clar, potser hauria tingut una oportunitat. Aquí la gent que en té fa cua per accedir a un punt de càrrega.

Tampoc no hi ha cobertura, però, suposo que miren fotografies o juguen a jocs, mirant que les hores passin més de pressa.

Parlo molt poc amb les persones que hi ha aquí, només ho faig amb la Daryna, que em dona a la Lerotcka de vegades perquè la cuidi mentre ella es va rentar o ha d'anar al bany. És una nena preciosa. Quan la tinc als braços recordo les converses amb el Luka, quan dèiem que algun dia ens posaríem a “buscar un fill”. En Luka... li van donar un fusell i el van llançar al carrer. Des d'aquell moment tinc la por entravessada al pit, convertida en un neguit silenciós que m'acompanya tothora. Potser quan llegeixo és l'únic moment en què no recordo què està passant.

Tot és ple de llibres, la biblioteca s'ha convertit en el nostre amagatall i agraïm als llibres el seu silenci savi davant el brogit de les bombes que ens perfora els timpans.

El meu insomni és ple de les paraules que brollen per sobre l'esclat de les bombes. Móns ficticis que es confonen amb una realitat mai imaginada, descarnada i trista, de la que necessitem allunyar-nos endinsant-nos en els somnis, en els jocs dels infants, o en els mons imaginaris que els llibres tan generosament ens regalen.

Hauria de parlar més amb la gent, però no sé què dir. Fa una estona han arribat una dona amb tres fills i un grup de voluntaris que ens han portat menjar, aigua, productes d'higiene, alguns medicaments, i més mantes. Estic a grup que s'encarrega de la distribució del menjar. Amb tot el que han portat potser tenim bé per uns tres dies. Els nens estan contents perquè hi ha galetes de xocolata.

És curiós, però crec que són més resilients que nosaltres, encara que no ho sembli. Li dono unes galetes a la Lerotchka i se les menja amb delit, mentre agafa els cabells llarguíssims de la seva mare i juga amb ells. La dona nova es posa a cantar una cançó infantil que em sona vagament, molt llunyana, s'assembla a la que cantava la meva mare quan jo era petita. Els nens encara sí que recorden com somriure.

Fa anys que no hi són, els meus pares, ara el Luka és tota la meva família. Ell no volia el fusell, no volia que les seves mans empunyessin cap arma. Jo tampoc ho voldria si me l'haguessin donat a mi.

Regelleixo la frase del llibre de Dalton Trumbo, *Johny va agafar el seu fusell*: *"Només els morts saben si val la pena morir per totes aquestes coses que se solen dir. I els morts no poden parlar. De manera que les paraules sobre nobles morts, sang sagrada i honor i altres per l'estil les posen en boques dels morts, es lladres de tombes i els tramposos"*.

Una parella d'ancians resen al fons de la sala amb ells ulls closos i el cap cot. La dona, en acabar, besa una medalla que penja del seu coll. La fe escalfa els cors i l'esperança dels que creuen en paradisos després de la mort.

Les sirenes sonen de nou i la Lerotchka plora mentre la seva mare l'abraça fort per baixar de nou escales avall. El seu plor queda esmorteït per la fressa de les bombes.

Malgrat tot, potser aquesta nit es veuen els estels, com aquella nit fresca d'estiu, al costat del llac, amb un cel clar i una lluna perlada, en la que el Luka i jo ens besàvem com si fos el primer cop- o potser ho era-.

A la matinada s'han sentit uns cops i uns soldats han forçat les portes d'entrada a la Biblioteca. Eren dels "nostres". La gent estava contenta, pensàvem que ens portaven menjar i medicaments. Però no eren els voluntaris dels altres dies. Molts no parlaven la nostra llengua i ens han desallotjat i s'han quedat a dins, refugiats, "com a estratègia", ens han dit. Les seves mirades inflamades d'odi eren de llop. La línia divisòria entre els "nostres" i "l'enèmic" ara em resulta més confusa i crec que passi el que passi, tots haurem perdut. Hem caminat sota el fred contemplant els edificis en runes de la nostra ciutat, ara isolada i irreconeixible. Després d'hores de camí sense rumb, hem fet sort perquè hem trobat un autobús que ens podia dur fins a la frontera i hem pujat. La Daryna m'ha dit que els seus avis viuen a Varsòvia i que potser podem arribar fins allí, que puc anar amb ella i la Lertochka. Em parla de l'Ivan, per primera vegada. I ella sí, que té una foto, i me l'ensenya, i jo prego perquè no sigui un senyal i passi el que he vist a les pel·lícules.

Tinc moltes ganes de veure el Luka. L'enyorança d'ell i del món d'abans, em fa un nus a la gola. I penso en tots els plors esmorteïts i tota la sang vessada, roja i lluent, trencant la foscor de la nit. I en tots els cors que han deixat de bategar i en els que encara ho fan.

L'autocar deixa enrere la meva ciutat, li dic adeu rere els vidres entelats; ara, de matinada, quan la maquinària de la guerra cessa i el silenci s'empodera de tot.

Natàlia Jaurrieta Casanova